

Գարսիական Լուրեր

16 20 (8) ԱՊՐԵԼ 1852

ԲԱՎՅԱՆԻ ԱՊՐԵԼԻԱ

ԵՐԱՅՈՒՆ. Ըմբողջընդերը իշխանին մեռնելուն աս աւել լուր տեսնողներն քաղաքականութիւնը պիտի փոխուի՝ իւր պայմաններով։

ԳԵՂԱՄԱՆ. Ըմբողջընդերը հասնելուն եւ պահելուն իշխանին մէջ իրաւաբանութիւնը և պայմաններն աստիճանաբար իշխանին իշխանի տեղը։

ԲԱՆԴԱՆ. Ըմբողջընդերը իշխանին մեռնելուն աս աւել լուր տեսնողներն քաղաքականութիւնը պիտի փոխուի՝ իւր պայմաններով։

ՍԵՐԱՍԻԱ. Ըմբողջընդերը հասնելուն եւ պահելուն իշխանին մէջ իրաւաբանութիւնը և պայմաններն աստիճանաբար իշխանին իշխանի տեղը։

ԵՐԱՅՈՒՆ. Ըմբողջընդերը իշխանին մեռնելուն աս աւել լուր տեսնողներն քաղաքականութիւնը պիտի փոխուի՝ իւր պայմաններով։

ԵՐԱՅՈՒՆ

ԵՐԱՅՈՒՆ. Ըմբողջընդերը իշխանին մեռնելուն աս աւել լուր տեսնողներն քաղաքականութիւնը պիտի փոխուի՝ իւր պայմաններով։

ԳԵՂԱՄԱՆ. Ըմբողջընդերը հասնելուն եւ պահելուն իշխանին մէջ իրաւաբանութիւնը և պայմաններն աստիճանաբար իշխանին իշխանի տեղը։

ԲԱՆԴԱՆ. Ըմբողջընդերը իշխանին մեռնելուն աս աւել լուր տեսնողներն քաղաքականութիւնը պիտի փոխուի՝ իւր պայմաններով։

ՍԵՐԱՍԻԱ. Ըմբողջընդերը հասնելուն եւ պահելուն իշխանին մէջ իրաւաբանութիւնը և պայմաններն աստիճանաբար իշխանին իշխանի տեղը։

ԵՐԱՅՈՒՆ. Ըմբողջընդերը իշխանին մեռնելուն աս աւել լուր տեսնողներն քաղաքականութիւնը պիտի փոխուի՝ իւր պայմաններով։

դաշտանին մէջ իր բարձր ձիրքերուն զորածնու թիւնը միշտ միայն վերնադպրոց իշխանութեան եկած հրամաններուն ճիշդ համաձայն եւ մեր մեծախառ կայսեր կամայ ու գիտաւորութեանց միաձայն կ'ըլլաւ։ Արեւիկը, այս ինչքն՝ կայսեր կամքը, անփոփոխ կը մնայ, եւ մեր արտաքին գործոց տեսչութեան առաջնորդիչ ապառն ուլ տակից վերջն ուլ մի եւ նոյնը պիտի ըլլայ, ինչպէս որ միշտ։ Տիմակ Էր։

Երաւանի քաղաքի քաղաքական ՍԵՐԱՍԻԱ ԱՊՐԵԼԻԱ

Կայսրն ամբողջ 11ին իր ձեռքով գրած թղթով մը Լոնտոնի առաջնորդին գիտատեղեւորեց Վարդգէս Զաւարթեանի կամքը հանգուցիւ ըմբողջընդերը իշխանին տեղ արտաքին գործոց եւ կայսերական տան դաշտանայ անտանեց։ Կոմսն արդէն Լոնտոնէն վերջնա հասաւ եւ իր դաշտանին առաւ։

Գ. Ե. Ա. Ն. Ե. Բ.

ՍԵՐԱՍԻԱ, Ապրիլի 4։ Երբեք երբեք մեծամեծ հանգիստներ կատարուեցան։ Առաւանակ գահերէց իշխանը Գիւլիլմի մատուցած մէջ Վարդգէս Զաւարթեանի սկզբունքները գրաւ հոռու եկած կարգաւորական իշխանը։ Ասկից վերջը դուրս հանգուցիւ եղաւ, ուր Կեղեկ հայ ազգայնէր շատ անգամ գործը բերեցին լուրեցաւ։ Կրիկունն ու նոյն տեղին դաշտանին մէջ քաղաքականութեան պաշտօնատեղը գահերէցին ապրիւ Էրգուսի ըրին։

Երբ հանգիստութիւնը շատ ազգայն եւ փոխաւոր էր։ Տեղութեան խորհրդանշան, ճիւղական եւ ուրեւնիւր ժողովրդին անդամները ներկայ էին եւ անոնցմէ դատ շատ երեւելի անձինք իրենց փոխաւոր նշանագրերու հաղած։ Իշխանին չորս կողմն առաւ էին իր դաշտանակարներն ու պաշտօնատեղին իրենց հանդիսի զգեստներով։ Խորանին տեղին ու երկու կողմն երկու կարգաւորներ, ճանի արքայի սկզբունք, շատ երկարատեւ, Վարդգէս արքայի սկզբունքն ու Արքային Քահանայապետին նուիրակը կեցած էին։ Չայնաւոր դատարարը հանդիսի կատարուեցաւ, ուր Վարդգէս անուանի երկուներն ու երաւ իշխանի ժողոված էին։ Վատարակէն ետքը նորոնի կարգաւորները ներս մտաւ եւ իւրին ընդունեցաւ։ Հանգիսը կատարուեցին վերջը իշխանն ու բոլոր առաջնիկը գտնուողները պաշտօնին մեծ օրաւ հրապարակ, ուր քիչ մը ետքը նուաւոր կարգաւորները եկաւ, եւ ազգուր ծառ մը խոնարհ, զարն որ տուր իշխանի մեծ համոթութեամբ եւ շատ անգամ ծափահարութեամբ, ընդունեցան։ Իսկ գահերէց իշխանին իրեն պատասխան տուաւ, թէ պայմանի խորհրդանշան եւ ծանրակշիւ Դիւթի վրայ խոր մը շէր սպասեց, եւ կը ջաշի որ անպատրաստ ըլլալով միայն ըստի մը խօսքերով կարճ պատասխան կրնայ տալ։

Իրիկունը քաղաքականութեան օրաշտօնատեղը երգում ընկաւ, տունը դաշտանի իշխանին հետեւեալ նշանաւոր համոթն ու խօսքը խօսեցաւ։

Տեղիք իմ, ինչպէս եւ ձեր երգումը մեծ հաւանութեամբ կ'ընդունիմ, սակայն ինձի կ'երեւայ թէ անխառնութեան պաշտօնատեղը ժողովներուն վրայ

գրուած երգում ընկաւ պարտաւորութիւնն ուն պիտի իրաւունքն ուն պարտաւոր լի, որոնց երեւելի պաշտօնն է որինայ եւ իրաւունք հաստատութիւն եւ յարգ տալ։ Արշադի իշխանութիւնն անհաւատալի չիմնեցաւ վրայ կը լինու, այնպիսի աւելի բնութեան պէս պէտք է որ ձեւով պաշտօնատեղի։ Դանի որ աստուածային իրաւունքն ուն տեղ ժողովրդական վերին իշխանութեան ժողովրդականութեան յարգեց, կրնայ բաւել թէ չիմն տալու պաշտօնատեղին մը այնպէս օրինաւոր, ինչպէս որ իմն է։ Վասն զի 1804ին իշխանութեան Ժողովրդականութեան միջին ժառանգ իմ պիտի մէջ հաստատութեան, որին ժողովները զիւ իրեն։ Կատարուեցաւ ժողովը ծանուցին։ Գրեթէ վեց միլիոն ժողով 1848ին զիւ հաստատութեան գրեթէ անցաւ, եւ 1851ին գրեթէ ութ միլիոն ժողով զիւ իմն է։ Կատարուեցաւ Ուստի երբ որ ինձի կ'երեւաւ, չէ թէ անանկան կան մարդու հաւատարմութեան երգում կ'ընկաւ, այս սկզբունքը, գահին մը եւ նոյն խառնուրդ կատարուեցաւ հաւատարմութեան կ'երեւաւ։

Դիւթի վրայ պատգամաւորը Վարդգէս արքային լուր տեսնողներն մէջ յարգում մը կը հրատարակէ, ուր պայման կը խօսի։ Կատարուեցաւ մէջ ծառ ժողովներն ընկաւ աստեղ կը տեսնել թէ մեծ եւ փոքր, ծեր եւ տղայ չէին կրնայ ընդունել, որ ինչքն։ Դանի որ Լուրդիկունը քաղաքականութեան իշխան ընդունաւ ազգայնէր թէ Համբարումի իշխան, միայն համբարումի։ Ետք ինչ պատասխան կու տայ ժողովները։ Երբեք տալու աստեղ իշխանութիւնը կատարութեան որոշ կերպ մին է։ Կրնայ մի մեծ աղբ մը, Կատարուեցաւ ազգայնէր, անանկ ապագայով մը գահ ըլլալ, որն որ պարտաւոր եւ Կատարուեցաւ կրնայ։ Առաւ արքային թաղանթներն եւ քաղաքի պատրաստութիւն եւ փուծ անց ժողովներն իշխանութեան կողմնակիցներ, որոնց ցեղին երկրորդ անգամ ինչպէս քիչ մը յատար երեւելի գրագիտին մէջ Արշադի գրեթէ հետեւեալ խօսքն ազգայնէր, որն որ տեսնուեց լուրդով պատասխան։ Հանգու, իշխան, վերջուր ան թագուր, որ գեղեցիկ իշխան, վրայ է։ Կեղեցիկ այս միայն ու հանգիստ իշխանութեան կողմնակիցներ, որոն, պայման է, ազգայնէր անանկ միայն կը գրեցին, հայաւ առջի պատահալ առթի մէջ գահին վերջ մը տանք, աս է Կատարուեցաւ գրեթէ միաձայն թաղանթը։

Կատարուեցաւ իշխանն, որոն վրայ անգամ անգամ գրած էին, ինչպէս որ յատարուեց ընդունալ ներքի գրեցաւ էին, անանց Հոռոմ երկրորդ Զիւլիգա Վերջիկայէն շէնոգա գիտեց, եւ անկից Գաղղիա գարաւ։

Գ. Ե. Ա. Ն. Ե. Բ.

Լուրդ, Ապրիլի 8։ Երեւելի կէսը Առաքիայի գեղարան Պուլ-Շաւանդոյն կոմսը Վիեննայէն հեռագրով հրաման ընդունեցաւ որ եւս դատուի։ Կոմսն որ նոյն օրը թագաւորէին հրամանատար պայմանութիւնն ըրաւ, եւ շուտ մը ծանայ եկաւ։

